

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ИЗДАНИЕ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, НАУКА И КУЛТУРА

Брой 1 – 2 (504 – 505) година XXXIX

5 март 2021 година

От мисленето в зелено до мисиите в зелено

На стр. 10

Развитие на академичния състав
през 2020 година

На стр. 5

Отново имаме Студент на годината

На стр. 6

Икономика, водород и Токамак
за 22 милиарда евро

На стр. 14

Стр. 12 Кой се страхува от Джени Маккарти?
Проблемът за антиваксиналните нагласи

В Броя ще прогледете още:

- Стратегически проект за изследване и мониторинг на състоянието на местни екосистеми и Черно море
- Магията на числата на Фибоначи
- Студентски литературен конкурс за поезия и проза

- Социалната уязвимост като социоаналитичен проблем: между теорията на практиката и практиката на теорията
- Пловдивският университет посрещна „Еразъм“ студенти от пет държави

Водещи аргументи в подкрепа на въвеждането на институционални планове за равнопоставеност между мъжете и жените

Социалното благополучие и постигането на равенство между мъжете и жените в Европейския съюз е съвместна отговорност. Тя изисква обединени действия на всички институции и агенции в Европейския съюз и държавите членки в партньорство с гражданското общество, организациите на жените, социалните партньори и отделните институции и организации в частност. В съответствие с приоритетите, заложили във водещите европейски и национални политики, всеки европейски университет и научно-изследователска организация в различна степен трябва да спазват определени установени законови норми, свързани с равнопоставеността и преодоляването на дискриминацията. Спазването на тези правила изисква ресурси и ноу-хау, които често се осигуряват по-лесно, ако се приеме и се прилага институционален план за равнопоставеност между мъжете и жените (ПРМЖ) като основен инструмент за справяне с тези предизвикателства.

Изследванията и предварителните консултации, проведени в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, също показват, че инвестирането на средства в създаването и прилагането на ПРМЖ в дългосрочен план ще подпомогне организацията в прилагането на европейските и националните законови разпоредби, свързани с отчитане на половите различия по-пълноценно и активно, и ще има положително въздействие по отношение на:

1. Достъпа до европейските фондове и програми

Новите предложения на Европейската комисия от май 2020 г., свързани с финансовата рамка на съюза за периода 2021–2027, очертават мерки, които ще дадат допълнителен тласък на работата по постигане на равнопоставеността между мъжете и жените в научните организации. Част от тях предвиждат включването на специфични „условия за допустимост“, според които всички публични институции ще трябва да разработят и прилагат планове за равнопоставеност между мъжете и жените, за да отговорят на условията за финансиране по новата рамкова програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“. Тази политика ще бъде ясно отразена и в останалите финансови инструменти на ЕС, като Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, „Творческа Европа“, Европейския фонд за морско дело и рибарство, Кохезионния фонд и програмата „InvestEU“.

2. Изграждането и поддържането на положителен имидж на организацията

Дейностите, свързани с насърчаване на равенството между мъжете и жените в университета, могат да се разглеждат и като част от по-широк стратегически подход, насочен към повишаване на конкурентното предимство и изграждането на положителен социален профил на организацията. Университетите, амбицирани да анализират и коригират пропуските, свързани с вкоренени стереотипи на неравнопоставеност, и да предприемат система от мерки, подкрепени от ПРМЖ за отстраняването им, са поставени в много по-добра позиция да постигнат устойчиво равенство и чувство за приобщаване и принадлежност към организацията. В резултат ще се създаде по-толерантна академична общност, обгрижваща всички, не само неравнопоставените представителни групи. Това от своя страна ще доведе до по-висока обществена оценка и признание за институцията и ще увеличи шансовете ѝ да привлече по-широк кръг от студенти и учени.

3. Подобряването на баланса между професионалния и личния живот

Научноизследователската работа изисква не само сериозни финансови ресурси, но и значителни инвестиции и внимание към човешкия капитал.

This press release reflects only the author's view; The Research Executive Agency (REA) and the European Commission are not responsible for any use that may be made of the information it contains.

SPEAR has received funding from the European Commission under H2020-SWAFS-2018-2020 under grant agreement No. 824544.

Процесът изисква работа и в двете посоки. Както сочат изследванията, съвместяването на семейните и професионалните задължения е най-съществен проблем, който се отнася както за жените, така и за мъжете. Дългите часове работа в офиса, стремежът към развитие в кариерата и постигането на успех затрудняват много семейства и особено онези, в които има деца. Това налага нови модели за отглеждането на децата и въвеждането на гъвкави политики спрямо родителите. Те трябва да подкрепят както мъжете, така и жените при справянето им с професионалните предизвикателства, както и при завръщането им на работа след родителски отпуск.

Изграждането на балансирани по пол екипи също може да бъде от полза както за жените, така и за мъжете. Предимствата са свързани с подобряване на благосъстоянието и мотивацията на служителите и създаване на по-благоприятна работна среда. От гледна точка на организацията това ще спомогне за създаването на гъвкава и адаптивна институционална структура за справяне с възникващите нужди и проблеми, както и по-устойчивото управление на човешките ресурси, което ще доведе до привличане и задържане на най-добрите изследователи и млади таланти.

В този смисъл залагането на последователни мерки в институционалния ПРМЖ може да създаде по-добри възможности, които отчитат по-добре потребностите на работещите и от двата пола.

4. Социален диалог и сътрудничество между заинтересованите страни

Стремежът към равенство между мъжете и жените изисква ангажиране на всички категории служители – включително мениджмънта, административния персонал и академичния състав – в съвместните усилия за културна промяна. Предвид факта, че тези категории по-рядко си сътрудничат, тази обединена цел предлага възможност за засилване на чувството за общност и институционална принадлежност.

Процесът на интеграция на ПРМЖ в университетите допринася също така за подобряване на прозрачността и отчетността, вземането на решения, процедурите за кариерно израстване и за оценка на научните изследвания, които често са засегнати от различни видове предразсъдъци и неписани правила на различни нива в йерархията на организацията. Създаването на подобна спойка при прилагането на ПРМЖ би допринесла за изграждането на цялостен институционален механизъм за превенция и противодействие на дискриминацията.

5. Повишаване на качеството на научните изследвания и иновациите

Редица практически проучвания доказват, че неравнопоставеността представяне и участие на мъжете и жените в провеждането на научните изследвания поражда нереализирани възможности и пропуски в новите знания, технологиите и иновациите. Предвид факта, че науката и иновациите все повече се определят като работа за/с обществото, отчитането на многообразието на крайните потребители в ранния етап на научните изследвания се превръща в основна предпоставка за успех. Разглеждането

Организации от България, Румъния, Армения и Грузия стартират стратегически проект за изследване и мониторинг на състоянието на местни екосистеми и Черно море

Водещи научноизследователски организации в областта на екологията от България, Румъния, Армения и Грузия обединиха усилията си в изпълнението на одобрения за финансиране проект „BSB Eco Monitoring – Съвместен мониторинг за опазване на околната среда в страните от Черноморския басейн“. Асоциацията за култура, технологии, образование и развитие – Пловдивски университет – Странджа, AKTORPUS, основана от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, е водещ партньор по проекта.

Заделеното финансиране по Съвместната оперативна програма за трансгранично сътрудничество „Черноморски басейн 2014 – 2020“ е в размер на 1 000 000 евро. Изпълнението на проекта стартира през юни 2020 г. и ще продължи до юни 2022 г. Изследователските екипи с представители от четирите организации партньори вече са създадени и работят активно по научноизследователските задачи. Изпълнението на заложените дейности се движи в сроковете, предвидени в графика за реализиране на научната програма.

Водещите цели на проекта са ориентирани към подобряване на дългосрочното трансгранично сътрудничество, развитието на информационния и изследователския капацитет за справяне с промените в екосистемите и мониторинга на биологичното разнообразие. За реализирането им ще бъде създаден Трансграничен център за съвместен мониторинг на околната среда и изследване на екологичното състояние на местните екосистеми и акваторията на Черно море в защитени територии от четирите партниращи си страни. Обект на изследване и мониторинг са: природен парк „Странджа“ (България), биорезерват „Делтата на Дунав“ (Румъния), национален парк „Дилиджан“ (Армения) и част от защитените територии в Грузия.

Центърът, изграден по проекта, ще се оформи като основа за сътрудничество между учени, изследователи, местни институции, екологични общности и експерти от четирите страни. Те ще разработват общи подходи, методологии и модели за отговорно използване и опазване на природните ресурси. Със средства по проекта центърът ще бъдат оборудван с всички необходими съвременни съоръжения, апаратура и системи за информация, които дават данни за екологичното състояние на природните екосистеми в набелязаните защитени територии.

Амбициозните задачи, заложи при изпълнението на проекта, включват и разработването на методология за съвместен мониторинг на естествените местообитания и инвазивните видове в обхванатите територии. Предвижда се внедряването на онлайн системата за наблюдение на околната среда, която ще интегрира данните от измерванията и ще служи като платформа за разпространение на събраната информация. В хода на проекта ще бъде приложена и специфична технология за наблюдение на околната среда с дроне и отдалечено измерване и мониторинг на качеството на речната вода и атмосферния въздух, както и уеб базирана облачна услуга за автоматично събиране на данни и видеосъдържание от безжични сензорни мрежи. Ще бъде създадена и интелигентна платформа за събиране, обработка и анализ на съвместими данни за състоянието на околната среда в набелязаните територии.

В рамките на проекта се предвижда още и провеждането на различни инициативи, свързани с опазването на природата и възпитание на отговорно поведение от страна на местните общности. Проектът ще надгради и съществуващия капацитет за изследване и мониторинг на местните екосистеми, добавяйки нови данни и информация за екологичното състояние и проблемите на околната среда, развитието и опазването на речните и морските екосистеми.

Изграждането на подобен център ще бъде от изключително значение за опазването на природата и устойчивото развитие на района на Черно море. Проектът кореспондира с дългосрочната стратегия на Европейския съюз за насърчаване на опазването на околната среда и биологичното разнообразие, подкрепя на устойчивото развитие и изграждането на екологосъобразната инфраструктура чрез най-подходящата комбинация от изследователски, икономически, културни и социални мерки.

Екипът на AKTORPUS

➔ От стр. 18

на аспектите, свързани с пола, в процеса на научните изследвания също може да подобри значително качеството на изследователските хипотези, протоколите и резултатите и да подпомогне реализирането на иновациите на пазара в по-широк спектър от области. В този смисъл разработването и прилагането на стандарти за включване на перспективата за пола и анализа на пола в научните и приложените изследвания може да бъдат част от мерките, набелязани в институционалния ПРМЖ.

6. Съответствие с целите на Програмата на ООН за 2030 г.

На глобално ниво насърчаването на равенството между мъжете и жените се осъществява в съответствие с Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация срещу жените, Резолюция № 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и Целите за устойчиво развитие на ООН. Приоритетът е изведен и в отделна Цел 5 за устойчиво развитие на ООН, ориентирана към постигане на равенство между мъжете и жените чрез прекратяване на всички форми на дискриминация.

Водещи аргументи...

ЕС подкрепя тези политики чрез стартирането на инициативата Spotlight – съвместна глобална програма на ЕС и ООН с общ бюджет от ЕС в размер на 500 милиона евро, насочена към премахването на всички форми на насилие срещу жените и момичетата. Предвид факта, че сътрудничеството е задължително при насърчаването на равенството между мъжете и жените по целия свят приносът на всички европейски страни, партньори и обществени организации ще бъде високо оценен.

Като активен партньор по проекта SPEAR – „Подкрепа за въвеждане на планове за равнопоставеност между жените и мъжете в академичните среди и научноизследователската дейност“ – Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е в процес на разработване на институционален план за равнопоставеност между жените и мъжете, чрез който ще се трасира пътят за въвеждането на добрите европейски политики и практики в областта, както и за прилагането на приложими решения за преодоляване на очертаваните предизвикателства.

Екипът на проекта SPEAR